

NADNIEMEŃSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-6
Administracja 10-11-6
Prenumerata miesięczna zł. 4.
z odnośnieniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

Nr 129 Rok I.
GRODNO
środa 10 grudnia 1924 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 8-mi szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte za-mówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Kino LIRA D Z I Ś	Gwóźdź sezonu! Królowa ekranu! W 10 aktowym dra- macie obyczajowym p. t.	POLA NEGRI „Napiętnowana”	Przepyszna wystawa! Kolosalny przegląd mód! Tragedja kobiety, która stała się ofiarą najsilniej- szej pod słońcem namiętności hazardu, która prze- grywa w ruletkę najcudowniejszy skarb kobiety... —część niewiasta—
--------------------------------	---	-------------------------------------	--

Kino Saturn D Z I Ś	W rolach głównych: primadonna teatru pol- skiego w Wilnie Z. Jaroszevska Antoni Piekarski, M. Maszyński, M. Wa- szyński i inni. Powiększona orkiestra	„Tragedja zniestawionej” Wzruszający dramat w 6 aktach krajowej wytwórni „Kinostudja” w Warszawie.	Anons: Wkrótce wspaniały kino-dramat „Chłopi” nieśmiertelne dzieło Wł. St. Rajmon- ta, odznaczone premją Nobla
----------------------------------	---	---	---

Rocznica śmierci I-go Prezydenta Rzeczypospolitej

Bolesna rocznica śmierci I-Prezy-
denta Rzeczypospolitej Polskiej będzie
obchodzona dn. 16 grudnia żalob-
nym nabożeństwem w kościele Far-
nym o g. 10 rano i Akademją w
Teatrze Miejskim o godz. 8 wiecz.
ku czci s. p. Gabriela Naruto-
wicza.

Podając o powyższym dowiadomości
żywymy nadzieję, iż wszyscy oby-
watele Grodna kornie uczczą pa-
mięć Pierwszego Obywatela Polski.

Wstęp do teatru 1 zł. galerja 50
groszy.

Odgłosy z prowincji

(kor. wł.)

W o ł k o w y s k

Osadnicy—Związek Strzelecki—Na-
stroje ludności—Starosta Kulikow-
ski—Jak zwalczać bandy dywer-
syjne.

W powiecie naszym daje się za-
uważyć wzmoczenie życia państwo-
wo-społecznego. Naogół powiat nasz
nigdy—od czasów Niepodległości—
nie uchodził za gniazdo „bolszewic-
kich gadów”. Stosunki przed inwa-
zją bolszewicką r. 1920 były nader
przychylnie dla państwowości pol-
skiej, które jednak w kilka lat po
zawarciu pokoju Ryskiego, zaczęły
się wahać w nieokreślonym kierun-
ku. Zmianę tych nastrojów możemy
przypisać li tylko nie konsekwent-
nej polityce odnośnie ziem wschod-
nich.

Obiecywana od tylu lat „reforma
rolna” stanęła na martwym punk-
cie, zaś osadnictwo dla braku nale-
żytej opieki i kredytów państwo-
wych nie stało się tem, czem być

powinno — podpora państwowości
polskiej. Ciężkie warunki osadników
wytworzyły sytuację nieufności; z
tych, którzy mieli się stać promo-
torami kultury polskiej — zrodzili
się malkontenci. A jednak, mimo
te braki zasadnicze, zdarzają się
jednostki wśród osad, pełne ofiar-
ności, świadome swych zadań i go-
towe do walki o przyszłość.

W podobnych — jak powyższe —
warunkach, trudnym jest zadanie
administracji kresowej, to też z
całą bezstronnością należy pod-
kreślić umiejętność i ostrożność w
postępowaniu, obecnie p. o. Starosty
pow. Wołkowyskiego, p. Kulikow-
skiego, b. Zastępcy Starosty pow.
Bielsko - Podlaskiego. Działalność
jego, datująca się od śmierci s. p.
Starosty Nyko, zdołała już zaskar-
bić sobie szczerzy zwolenników
wśród sfer państwowo-tworczych na-
szego powiatu.

Odnosnie zaś do akcji władz wojs-
kowych — wśród osadników, to z
głębokim uznaniem podkreślić na-
leży obywatelską i państwową tro-
skę o nasz powiat Dowódcy Kor-
pusu III p. gen. Berbeckiego. Z Je-

go rozkazu uruchomiono pięć bi-
bliotek o charakterze popularnym,
dostępnym i dla ludu miejscowego.
Może właśnie dlatego stosunek lud-
ności tutejszej do osadników nie
jest — zbyt wrogi, owszem w wielu
gminach powiatu zdołał przybrać
charakter przyjaznej kooperacji na
gruncie wspólnych interesów gospo-
darczych.

Odbiciem tych nastrojów jest zor-
ganizowanie kilku oddziałów „związ-
ku strzeleckiego”, jak to: w Paw-
luskach i Jatwiesku (osada gen.
Berbeckiego), gm. Świsłocz, w Kon-
nie, Piehindze i Zelwie, gm. Zelwa,
oraz w Rogoźnicy, Nowosiolkach i
Hołowczycach, gm. Roś.

W przybliżeniu oddziały te ogni-
skują do 150 członków — strzelców.
Pożądaną jest rzeczą w ślad za
stroną organizacyjną, rychle wy-
posażenie oddziałów strzeleckich w
broń celem rozpoczęcia ćwiczeń;
przechowaniem broni z powodzeniem
mogą się zaopiekować poster. pol.
państw. w powiecie.

Im prędzej kwestja organizacji
przysposobienia wojskowego wejdzie
na szerokie tory we wszystkich po-
wiatach wschodnich, a zwłaszcza
pogranicznych, tym wcześniej napady
„band dywersyjnych” staną się

mniej szkodliwymi.

W następnej korespondencji po-
damy informacje o stosunkach
oświatowych naszego powiatu. Pro-
simy o rozpowszechnianie kolpor-
tarzu „Kurjera Nadniemeńskiego” i
w naszym powiecie, gdyż prenume-
rata sama nie zaspokoi potrzeb na-
szych czytelników.

Antoni Rokosiński.

Tania — Ładna — Mocna

bieliznę męską można nabyć
tylko w Spółdzielni Wojskowej
ulica Dominikańska № 1
Sprzedaż hurtowna i detaliczna
dla wszystkich

6-30

Dr. med. H. BRYZMAN

choroby skórne i wenerycz.

Leczenie lampą kwarcową

Przemuje od 9-10 i od 4-7
Grodno, ul. Hoowera 2. Tel. 202

Teatr Domu Podoficera

Dom Podoficera, jako placówka kulturalno-oświatowa zyskał obecnie nowy silny reflektor, który nader skutecznie rozświetlać będzie drogę pochodu akcji kulturalnej w wojku.

Mamy tu na myśli zespół teatralny, zorganizowany z sił amatorskich pod kierownictwem i przy współudziale sił fachowych pp. Dolnińskich, którzy, należą mieć nadzieję, zostaną pozyskani na stałe dla tutejszego garnizonu. Pierwszy występ nowego zespołu miał miejsce w ub. sobotę w D. P. gdzie dawano nie jeduaktówkę jak dotychczas, lecz 3 aktową humoreskę p. t. „Czar munduru” jak nazwana przez reżyserkę bombę sceniczną, mającą na celu rzucenie pewnego satyrycznego oświetlenia, na nader charakterystyczny, w czasach wojny, stosunek płci pięknej do munduru wojskowego.

Bomba ta jako typowy twór wojenny, skalą swego rozmachu artystycznego nie przekracza najbliższego okresu jej stworzenia i z chwilą zakończenia haosu wojennego przestaje być aktualną niemniej jednak zabawne sytuacje każą się śmiać do rozpuku z różnych dowcipnych *qui pro quo*, a także intencje i uczciwe słowa autora wyrażane w przy długich nieco dialogach, każą wzruszonemu widzowi wybaczyć i darować pewne usterek w budowie owej bomby. Zespół grał po raz pierwszy jak zaznaczyliśmy i zaledwie po trzech próbach wobec czego pozwalamy sobie ocenę zbiorowej pracy, zespołu i talentów poszczególnych jego członków odłożyć do następnej okazji, co niewątpliwie wypadnie z obopólną korzyścią.

Na razie ocena gry musi być obiektywna, nie wnioskująca w szczególności, muskające powierzchownie

grę pojedynczych artystów a zasa-
dzać się jedynie na określenie ogólnych wrażeń.

Materiał artystyczny, składający się na zespół czyni nader dodatnie wrażenie grona ludzi, którzy sprawę traktują serio i oddają się jej z zapałem i dobrą wolą dojdzie na postępie wyżyny artystyczne.

Podstawa wartości podobnych zespołów — zapał przesądza sprawę i nie pozostawia wątpliwości co do dalszych jej losów.

Zespół, który po 3-ich próbach; grając po raz pierwszy, potrafił tak wytrzymać ogniową próbę premjery przy średnim sutfierze, marnym egzemplarzu i absolutnym braku dopingu, który daje jedynie szczelnie wypełniona widownia, zdał egzamin dojrzałości artystycznej i ma prawo rozpocząć wyższe studia, będąc pewnym, że go doktorat nie minie. O pp. Dolnińskich można by wprawdzie coś powiedzieć jako o rutynowanych artystach, jednak i tu wstrzymamy się do przyszłej okazji bowiem pp. D., tymczasem czując nowicjusz zespołu i owe nieszczęsne 3 próby, a jednocześnie własną odpowiedzialność, mniej mogli poświęcać się grze, a więcej trzymaniu sztuki i na tym polu okazali się dowodząc waleczności pokonywując czyniącego na każdym kroku nieprzyjaciela, którego przez doskonałe zachowanie ani razu nie dopuszczili do ofensywy i zmusili do sromotnej ucieczki z pola walki.

O ile organizacja wewnętrzna teatru pod względem dekoracji, umebrowania i t. p. stoi na należnym poziomie i jest godna podziwu o tyle zewnętrzna szwankuje, brak reklamy i agitacji, oraz przystawiona obojętność społeczeństwa powodują tragiczne postki, na co koniecznie należy wynaleźć lekarstwo; gdyż szkoda wysiłków.

Cudowne dziecko

W ostatnim numerze obliciliśmy dać sprawozdanie piśm. z występów M. Aleksandrowicza, wobec czego zamieszczamy tu recenzję „Stowa Wileńskiego”, które pod powyższym tytułem tak pisze o małym śpiewaku.

Pełniutka do ostatniego miejsca sala Miejska. Misza Aleksandrowicz ma śpiewać.

Śpiewać? Wunder kind... śpiewający! Mało to „cudownych dzieci” grało na fortepianie, na skrzypcach? Ale cudowne dziecko śpiewające? Jakże to może być? Sam przecie instrument t. j. głos ludzki wraz ze strunami głosowymi, pierśmi, gardłem nie dorosił u dziecka do — koncertowania!

To też nie wyobrażamy sobie, że dziesięcioletni Misza Aleksandrowicz śpiewa... jak Battistini, jak Szalopin.

Cudownem w jego śpiewie jest to, że tak przedziwna potrafi operować swoim dziecięcym tenorem. Co za dynamika, co za frazowanie, co za wyraz, co za dykcja, co za nieprawdopodobne „przezywania” sentymentu i dramatyczności! Małym swoim, spętanym jeszcze w gardzieli, głosikiem śpiewa... jak stary wytrawny artysta.

KRONIKA

Osobiste

Starostą Białostockim mianowano p. Tadeusza Giedroycia, dotychczasowego Starostę Augustowskiego.

„Ustrój i zakres działania władz i urzędów państwowych i samorządowych

W najbliższych dniach ukaze się wydana nakładem Stowarzyszenia Urzędu Państw. książka p. S. Iwanowskiego, Rady Głównego Urzędu Emigracyjnego, p. t. „Ustrój i zakres działania władz i urzędów państwowych i samorządowych”.

W pracy tej przeznaczonej głównie dla urzędników, podlegających egzaminom, przewidzianym rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 26 czerwca r. b., znajdują się niezbędne wiadomości o ustroju i kompetencji organów i władz centralnych, władz II i I instancji, sposobów odwoływania się od orzeczeń władz administracyjnych, oraz o organizacji ciał samorządowych.

Do książki załączone są: tabela stanowisk, tytułów i stopni służbowych w urzędach państwowych i wykaz ważniejszych rozporządzeń dotyczących ustroju władz.

Baczewskiego

destylaty:

Alasz
Bernardine
Chartreuse
John Bull
Zytnia kminkowa

Pomoc bezdomnym

Prezydent Stepiński podał do wiadomości Radzie Miejskiej, że w Grodzie 7 rodzin niema mieszkań i mieszczą się one w ziemiankach na przedmieściu Zanietnieńskim. Uważa za konieczne dostarczenie tym rodzinom pomieszczenia, co jest sprawą pilną ze względu na zbliżającą się zimę. Stawia wniosek, by Rada Miejska upoważniła Magistrat do natychmiastowego odremontowania domu własnego, położonego przy Z-ku Jerolimskim i rozlokowania w nim na zimę rodzin bezdomnych.

Rada Miejska powyższy wniosek zaakceptowała.

Z Sądu

W tych dniach Wydział 6. wojawczy tuł. Sądu Okręgowego rozpatrywał skargę odwoławczą właściciela domu przy ul. Zielonej № 4 Szoloma Mańskiego od wyroku Sędziego pokoju 1-go okr., mocą którego został zasądzony za uchylenie się od wykonania rozporządzenia Magistratu na karę pieniężną.

Rzecz się tak miała: Mański wybudował na terytorjum swej posesji szopę drewnianą na miejscu starej, która skutkiem wypadków wojennych uległa zniszczeniu. Wobec istnienia ustawy, zabraniającej wznoszenia drewnianych budynków w dzielnicach murowanych, Magistrat zwrócił się do właściciela posesji o natychmiastowe zniszczenie wystawionego bez zezwolenia i wbrew ustawie budynku.

Ponieważ Mański do rozporządzenia władz miejskich nie zastosował się, przeto Magistrat wniósł w swoim czasie sprawę przeciwko Mańskiemu do Sędziego Pokoju i uzyskał wyrok, skazujący go na karę pieniężną oraz na zniesienie szopy.

Od wyroku tego skazany odwołał się do wyższej instancji, która postanowieniem swym wyrok Sędziego pokoju skasowała.

Ciekawem byłoby poznać motywy wyroku dla dowiedzenia się jakie okoliczności wpłynęły na takowy a głównie w jakim stosunku znajduje się ten wyrok do wyrażonych przepisów miejskich w tej kwestji.

Większy

Młyn parowy

w Poznańsk m poszukuje

Zastępcy

z branży młynarskiej, celem zbytu swych produktów na miasto oraz okolice. Zgłoszenia upr. się skierować do „P.A.R.” Polska Agencja Reklamy Bydgoszcz, Dworцова 72 pod №398/1

Wiadomości policyjne

Czyj pies

St. Karczewski, zam. przy ul. Piłsudskiego № 14 zameldował w policji o przybłakaniu się do niego psa rasy wilk.

Baczność! Czy zamówiłaś już boty na zimę?

Niniejszym zawiadamiam się sz. nową klientelę, że magazyn obuwia p. f. „W. KUŹNIAK”, Dominikańska 25 został zamknięty

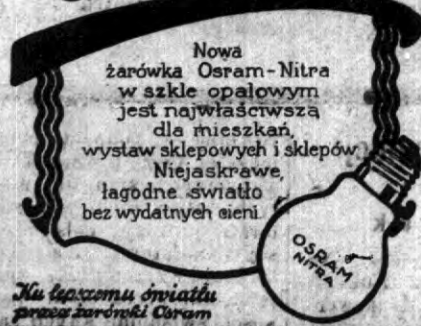
Obecnie zaś czynną jest

pracownia obuwia p. f. „J. Kuźniakowa”, przy ul. Dominikańskiej 25. m. 28 (w. podwórzu)

Polecamy wykwintne obuwie różnych rodzajów i gatunków po cenach umiarkowanych. Wykonanie solidne i punktualne.

Boty! Boty! Boty! Boty! Boty! Boty!

Nowe światło Obramówek

Na łączonym światła przez żarówkę Osram

Osram Nitra
Pokoju poszukuje w okolicy D. O. K. II, M. gę udzielać lekcji na skrzypcach. Wiadomość w redakcji „N. K. P.”.

Ogłoszenia.

Skradziono książeczkę wojenskową, wydaną przez P. K. U. Lida na imię Zygmunta Araszkiwieza. —33

Do sprzedania z powodu wyjazdu sympatnia stylowa i jadalnia. Politejnia 9 Dr. Borodzicki. —33

Korepetycji lekcji polskiego, francuskiego, u-dzieła studentka. Orzeszkowej 23 m. 2 od 4 po poł. —33

Ukazał się nowy numer tygodnika

Wiadomości

Literackie

Adres Administracji:

WARSZAWA. Ś-to Krzyska 30.
tel. 228-04.